

Một số giải pháp nâng cao hiệu quả tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện của kênh VTV1- Đài Truyền hình Việt Nam

Ngày nhận bài: 15/02/2025 | Ngày phản biện: 16/02/2025 | Ngày xuất bản: 25/02/2025

Tác giả: Trần Thị Hương (Đài truyền hình Việt Nam)

Tóm tắt: Các chương trình thiện nguyện trên sóng truyền hình không chỉ là cầu nối giữa những tấm lòng nhân ái và những hoàn cảnh khó khăn mà còn thể hiện trách nhiệm xã hội của các cơ quan báo chí, truyền thông. Là kênh thời sự - chính luận chủ lực của Đài Truyền hình Việt Nam, VTV1 đã và đang thực hiện nhiều chương trình thiện nguyện có sức lan tỏa mạnh mẽ, góp phần kêu gọi sự chung tay của cộng đồng trong các hoạt động hỗ trợ người yếu thế. Tuy nhiên, để nâng cao hiệu quả tổ chức sản xuất, các chương trình này cần được đầu tư hơn về nội dung, phương thức triển khai cũng như cách thức kết nối với khán giả. Bài viết này sẽ phân tích thực trạng tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện của VTV1, từ đó, đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả lan tỏa, góp phần phát huy tốt hơn nữa vai trò của truyền hình trong công tác thiện nguyện.

Khái quát về tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện trên kênh VTV1 năm 2024

Trong năm 2024, VTV1 đã triển khai nhiều phương thức tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện như "Cặp lá yêu thương", "Việc tử tế", và "Trái tim cho em", để đáp ứng các yêu cầu ngày càng cao từ khán giả và nhà tài trợ. Một trong những phương thức chính trong việc tổ chức sản xuất là mệnh lệnh-hành chính. Phương thức này đã được áp dụng rộng rãi trong việc lên kế hoạch và triển khai các hoạt động sản xuất. Lãnh đạo VTV1 đưa ra chỉ đạo cụ thể, rõ ràng về các mục tiêu và nội dung cần thực hiện trong mỗi chương trình, đồng thời phân công công việc cụ thể cho các bộ phận phụ trách. Cách tiếp cận này đảm bảo rằng mọi bộ phận, từ phóng viên, biên tập viên, quay phim cho đến kỹ thuật viên đều biết rõ trách nhiệm và vai trò của mình trong việc sản xuất chương trình. Những mệnh lệnh này không chỉ đảm bảo sự rõ ràng trong

công việc mà còn giúp điều phối hiệu quả các nguồn lực, từ nhân sự đến tài chính. Các chỉ đạo từ cấp trên thường xuyên được truyền tải đến các bộ phận liên quan để tất cả mọi người có thể làm việc một cách đồng bộ, tránh tình trạng chồng chéo công việc hoặc thiếu sự phối hợp giữa các bộ phận. Tuy nhiên, phương thức này đôi khi cũng gặp phải những hạn chế về tính linh hoạt và sáng tạo trong công việc, khi các nhân viên có thể cảm thấy thiếu tự do trong việc đưa ra ý tưởng mới hay thay đổi cách thức sản xuất.

Bên cạnh phương thức mệnh lệnh-hành chính, phương thức tài chính đóng vai trò quan trọng trong việc tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện của VTV1. Với các chương trình như "Cặp lá yêu thương", "Việc tử tế" và "Trái tim cho em", việc đảm bảo đủ tài chính để thực hiện chương trình là yếu tố then chốt giúp các chương trình này được phát sóng và thực hiện đúng tiến độ. VTV1 áp dụng phương thức tài chính bằng cách huy động các nguồn tài trợ từ các doanh nghiệp, các tổ chức xã hội và cá nhân hảo tâm, cùng với việc thu hút sự tham gia của cộng đồng trong việc đóng góp cho các hoạt động từ thiện. Các nhà tài trợ không chỉ cung cấp nguồn tài chính cho việc sản xuất chương trình mà còn tham gia trực tiếp vào các hoạt động quảng bá, gây quỹ.

Điều này tạo ra một mối liên kết chặt chẽ giữa Đài Truyền hình Việt Nam và các đối tác tài trợ, đồng thời giúp chương trình duy trì tính ổn định về tài chính. Tuy nhiên, việc duy trì sự minh bạch trong việc sử dụng tài chính cũng là một yếu tố quan trọng, vì khán giả và các đối tác tài trợ cần được đảm bảo rằng các nguồn tài trợ này được sử dụng đúng mục đích. Chính vì vậy, VTV1 luôn chú trọng đến việc công khai các khoản chi phí trong mỗi chương trình, từ việc sản xuất, quay phim, đến các hoạt động truyền thông nhằm đảm bảo sự tin tưởng của khán giả và các nhà tài trợ. Ngoài ra, các chương trình từ thiện của VTV1 còn phải đối mặt với sự cạnh tranh trong việc thu hút tài trợ, khi mà nhiều tổ chức từ thiện khác cũng tìm cách huy động tài chính từ cộng đồng.

Một trong những phương thức quan trọng khác trong việc tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện của VTV1 là phương thức giáo dục thuyết phục đội ngũ nhân lực. Đây là phương thức mà VTV1 đặc biệt coi trọng, bởi các chương trình từ thiện không chỉ đòi hỏi sự chuyên môn cao mà còn yêu cầu đội ngũ nhân lực có tâm

huyết, hiểu rõ tầm quan trọng của công việc mình làm. Lãnh đạo VTV1 luôn chú trọng đến việc tạo dựng một môi trường làm việc tích cực, nơi mà mỗi thành viên trong đội ngũ đều cảm nhận được giá trị nhân văn của công việc và sự đóng góp của mình vào các chương trình thiện nguyện. Để thuyết phục đội ngũ nhân lực, các chương trình đào tạo, các buổi giao lưu và chia sẻ kinh nghiệm được tổ chức thường xuyên để nâng cao kỹ năng chuyên môn cũng như tư duy sáng tạo của nhân viên.

Các phóng viên, biên tập viên, quay phim và kỹ thuật viên không chỉ được đào tạo về kỹ năng nghề nghiệp mà còn được khuyến khích tìm hiểu về các vấn đề xã hội, từ đó có thể thực hiện các chương trình từ thiện với sự cảm thông sâu sắc và khả năng truyền tải thông điệp hiệu quả. Các buổi họp nhóm cũng giúp đội ngũ nhân lực của VTV1 nắm bắt rõ mục tiêu của mỗi chương trình, đồng thời trao đổi và tìm kiếm giải pháp cho các vấn đề gặp phải trong quá trình sản xuất. Nhờ phương thức này, đội ngũ nhân lực tại VTV1 không chỉ được trang bị kiến thức chuyên môn mà còn được tạo động lực để đóng góp hết mình vào các hoạt động từ thiện, tạo nên một chương trình truyền hình đầy cảm xúc và có giá trị xã hội lớn.

Một yếu tố không thể thiếu trong việc tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện của VTV1 là sự phối hợp chặt chẽ giữa các bộ phận, sử dụng phương thức quản lý dựa trên sự hợp tác và làm việc nhóm. Các bộ phận khác nhau trong Đài, từ ban biên tập, phòng kỹ thuật, đến các chuyên gia về truyền thông đều làm việc chung tay, chia sẻ trách nhiệm để đảm bảo rằng các chương trình thiện nguyện được thực hiện hiệu quả. Các phóng viên và biên tập viên làm việc chặt chẽ với các tổ chức từ thiện, các đối tác xã hội và các nhà tài trợ để xác định những hoàn cảnh cần giúp đỡ, đồng thời đưa ra các câu chuyện chân thực, cảm động, dễ dàng kết nối với người xem.

Các kỹ thuật viên và đạo diễn làm việc không ngừng nghỉ để đảm bảo rằng hình ảnh và âm thanh của chương trình đạt chất lượng cao, giúp thông điệp của chương trình được truyền tải một cách mượt mà và thuyết phục. Phương thức làm việc nhóm này không chỉ giúp tối ưu hóa các nguồn lực mà còn tạo ra sự đồng lòng trong đội ngũ nhân lực, thúc đẩy tinh thần sáng tạo và hợp tác. Những buổi họp nhóm đều được tổ chức để đánh giá tiến độ công việc, giải quyết các vấn đề phát sinh, và điều chỉnh phương thức sản xuất nếu cần thiết. Đội ngũ sản xuất luôn cố gắng để mọi chương trình từ thiện được phát sóng đúng tiến độ, không bị gián đoạn, và mang lại sự hài lòng

cho khán giả cũng như các nhà tài trợ.

Thành công, hạn chế trong tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện trên kênh VTV1 năm 2024

Một trong những thành công lớn trong tổ chức sản xuất chương trình thiện nguyện trên VTV1 năm 2024 là khả năng thu hút sự quan tâm và ủng hộ mạnh mẽ từ cộng đồng. Các chương trình như "Việc tử tế", "Cặp lá yêu thương", và "Trái tim cho em" đã nhận được sự tham gia tích cực từ khán giả, các mạnh thường quân và những tổ chức thiện nguyện. Chương trình không chỉ đơn thuần là kêu gọi quyên góp mà còn tạo ra sự kết nối cảm xúc mạnh mẽ giữa người xem và các đối tượng cần hỗ trợ. Khán giả được tiếp cận những câu chuyện đầy cảm động và có cơ hội để đóng góp, chia sẻ tình yêu thương. Sự thu hút này được thúc đẩy bởi việc xây dựng các câu chuyện truyền cảm hứng, từ đó khiến khán giả cảm thấy có trách nhiệm với những vấn đề xã hội mà chương trình muốn giải quyết. Từ đó, chương trình đã trở thành một cầu nối mạnh mẽ giữa cộng đồng và các hoạt động thiện nguyện, lan tỏa thông điệp nhân văn trong xã hội.

Bên cạnh đó, trong tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện trên VTV1 năm 2024 là sự phối hợp chặt chẽ giữa các đối tác tài trợ và đội ngũ sản xuất. Các chương trình này đã huy động được nguồn lực tài chính và vật chất lớn từ các mạnh thường quân, doanh nghiệp, và các tổ chức phi chính phủ. Điều này không chỉ đảm bảo nguồn tài trợ đủ để thực hiện các hoạt động cứu trợ và hỗ trợ mà còn giúp chương trình phát triển bền vững. Các đối tác tài trợ cũng đã tham gia trực tiếp vào quá trình sản xuất, từ việc cung cấp các sản phẩm, dịch vụ cần thiết cho chương trình đến việc đồng hành trong các chiến dịch truyền thông. Sự phối hợp hiệu quả giữa các bên tham gia giúp giảm thiểu rủi ro và tối ưu hóa các nguồn lực, tạo nên một chuỗi sản xuất hiệu quả và đồng bộ. Đây là một trong những yếu tố quan trọng giúp các chương trình thiện nguyện của VTV1 có thể duy trì và phát triển lâu dài.

Ngoài ra, một thành công đáng chú ý của các chương trình thiện nguyện trên VTV1 năm 2024 là việc nâng cao ý thức cộng đồng về trách nhiệm xã hội. Các chương trình đã không chỉ tập trung vào việc kêu gọi tài trợ mà còn nhấn mạnh vào giáo dục cộng

đồng về vai trò của mỗi cá nhân trong việc xây dựng một xã hội tốt đẹp hơn. Thông qua các câu chuyện về những người khó khăn, các hoàn cảnh éo le, các chương trình đã khéo léo truyền tải thông điệp rằng mỗi người đều có thể góp phần tạo ra sự thay đổi tích cực, dù là nhỏ. Chương trình đã giúp người xem nhận ra rằng hành động thiện nguyện không nhất thiết phải là những đóng góp tài chính lớn mà có thể bắt đầu từ những hành động nhỏ nhưng ý nghĩa, như việc chia sẻ tình cảm, hỗ trợ tinh thần hoặc tham gia các hoạt động cộng đồng. Nhờ vậy, ý thức về trách nhiệm xã hội trong cộng đồng đã được cải thiện, tạo nền tảng cho sự phát triển bền vững của các hoạt động thiện nguyện trong tương lai.

Bên cạnh những thành công đó, còn một số tồn tại, hạn chế trong tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện của VTV1 như:

Thứ nhất, là vấn đề về sự thiếu đồng bộ trong công tác phối hợp giữa các bên tham gia sản xuất: Một trong những hạn chế lớn trong tổ chức sản xuất chương trình thiện nguyện trên VTV1 năm 2024 là sự thiếu đồng bộ trong công tác phối hợp giữa các bên tham gia, bao gồm đội ngũ sản xuất, các đối tác tài trợ, và tổ chức thực hiện. Quá trình hợp tác này đôi khi gặp phải những khó khăn trong việc phân định rõ ràng vai trò và trách nhiệm của từng bên, dẫn đến sự chậm trễ trong các bước chuẩn bị và sản xuất chương trình. Ví dụ, việc huy động tài trợ hoặc các nguồn lực từ các đối tác có thể không được thực hiện kịp thời, gây ảnh hưởng đến lịch trình và chất lượng của chương trình.

Mặt khác, sự thiếu phối hợp nhịp nhàng giữa các bộ phận nội bộ, như nhóm sản xuất, biên tập, quay phim, và marketing cũng có thể dẫn đến việc thiếu hụt thông tin hoặc sai sót trong việc xây dựng kịch bản, quảng bá chương trình hoặc cập nhật các thông tin quan trọng liên quan đến các hoạt động thiện nguyện. Những vấn đề này không chỉ làm giảm hiệu quả của chương trình mà còn ảnh hưởng đến sự chuyên nghiệp và uy tín của VTV1 trong mắt khán giả và các đối tác liên quan.

Thứ hai, là vấn đề về sự hạn chế trong khả năng tiếp cận và thu hút nguồn tài trợ: Một hạn chế nữa trong tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện trên VTV1 là việc tiếp cận và thu hút nguồn tài trợ chưa thực sự hiệu quả. Mặc dù các chương trình thiện nguyện của VTV1 rất nổi bật và có tác động lớn đến cộng đồng, nhưng không phải lúc

nào, việc kêu gọi sự đóng góp từ các nhà tài trợ cũng thành công như mong muốn. Điều này có thể do các chương trình không xây dựng được các chiến lược tài trợ rõ ràng, hoặc không tạo ra đủ động lực và sự tin tưởng từ phía các đối tác tiềm năng. Ngoài ra, trong bối cảnh nền kinh tế còn nhiều khó khăn và các doanh nghiệp phải đối mặt với nhiều thách thức, việc các nhà tài trợ tham gia vào các chương trình thiện nguyện đôi khi cũng gặp phải những rào cản tài chính hoặc sự cạnh tranh với các dự án khác. Do đó, để có thể duy trì và phát triển lâu dài, VTV1 cần phải có các chiến lược và phương pháp tiếp cận tài trợ sáng tạo và bền vững hơn, từ đó giúp chương trình có đủ nguồn lực để thực hiện những mục tiêu nhân văn cao cả của mình.

Thứ ba, là vấn đề thiếu linh hoạt trong việc xử lý tình huống phát sinh: Một hạn chế lớn trong tổ chức sản xuất chương trình thiện nguyện trên VTV1 là thiếu sự linh hoạt trong việc xử lý các tình huống phát sinh, đặc biệt là những thay đổi đột xuất trong quá trình sản xuất hoặc yêu cầu thay đổi từ phía các đối tác tài trợ. Trong những chương trình thiện nguyện, đặc biệt là các chương trình cứu trợ hoặc hỗ trợ trẻ em, người nghèo, các tình huống ngoài ý muốn có thể xảy ra, như thay đổi về địa điểm, thay đổi về đối tượng cần hỗ trợ hoặc những thay đổi trong kế hoạch triển khai. Tuy nhiên, đội ngũ sản xuất đôi khi không kịp thời xử lý các tình huống này hoặc không có các phương án dự phòng đủ tốt, dẫn đến những sự cố không đáng có. Ví dụ, trong một số chương trình, thời gian phát sóng có thể bị lùi lại hoặc các thông tin liên quan đến các hoạt động từ thiện bị chậm trễ cập nhật, khiến cho khán giả và các đối tác không được thông báo đầy đủ và kịp thời. Điều này có thể ảnh hưởng đến độ tin cậy và sự chuyên nghiệp của chương trình, đồng thời làm giảm sự tham gia của cộng đồng vào các chiến dịch thiện nguyện.

Một số giải pháp nâng cao hiệu quả tổ chức sản xuất các chương trình thiện nguyện trên kênh VTV1 thời gian tới

Trước hết, lãnh đạo Đài truyền hình Việt Nam (VTV) cần tăng cường sự hỗ trợ và đầu tư vào đội ngũ sản xuất các chương trình thiện nguyện. Việc đảm bảo đội ngũ nhân sự có đủ chuyên môn và tâm huyết là yếu tố then chốt giúp các chương trình thiện nguyện đạt hiệu quả cao. VTV cần chú trọng đến việc đào tạo, bồi dưỡng nhân viên về các kỹ năng sản xuất, tổ chức, cũng như kiến thức về các vấn đề xã hội, nhân văn mà chương trình đang giải quyết. Đặc biệt, lãnh đạo cần xây dựng một hệ thống hỗ trợ

mạnh mẽ cho đội ngũ sản xuất, từ việc cung cấp các công cụ, trang thiết bị hiện đại cho đến việc tạo ra một môi trường làm việc sáng tạo, khuyến khích sự đổi mới và cống hiến của các cá nhân trong công tác từ thiện.

Thứ hai, là lãnh đạo Đài truyền hình Việt Nam cần đẩy mạnh việc phối hợp với các tổ chức xã hội, doanh nghiệp và các đối tác tài trợ để huy động nguồn lực cho các chương trình thiện nguyện. Để đảm bảo sự phát triển bền vững của các hoạt động từ thiện, VTV cần xây dựng mối quan hệ đối tác chiến lược lâu dài, chia sẻ mục tiêu chung về trách nhiệm xã hội và tạo cơ hội cho các đối tác tham gia tài trợ, hỗ trợ về vật chất, cũng như chuyên môn cho chương trình. Bằng cách này, các chương trình sẽ không chỉ duy trì nguồn tài chính ổn định mà còn phát huy được sức mạnh của cộng đồng trong việc thực hiện các hoạt động thiện nguyện, từ đó nâng cao hiệu quả xã hội mà các chương trình này mang lại.

Thứ ba, để tăng cường hiệu quả của các chương trình thiện nguyện trên VTV1, ekip tổ chức sản xuất cần chú trọng vào một số khuyến nghị quan trọng. Trước tiên, việc xây dựng kịch bản cần được nghiên cứu kỹ lưỡng và chi tiết hơn để đảm bảo tính chân thực, sâu sắc của các câu chuyện được chia sẻ. Các chương trình có thể làm nổi bật hơn nữa những câu chuyện nhân văn trong cuộc sống, không chỉ dừng lại ở việc hỗ trợ vật chất mà còn truyền tải những thông điệp về sự thay đổi, phát triển lâu dài cho các hoàn cảnh khó khăn.

Bên cạnh đó, ekip cần tăng cường sự tương tác với khán giả qua các nền tảng mạng xã hội và các kênh truyền thông đa phương tiện, tạo cơ hội cho khán giả không chỉ theo dõi mà còn tham gia đóng góp, giúp đỡ trực tiếp vào các hoạt động thiện nguyện. Việc phối hợp với các tổ chức xã hội, cộng đồng và các doanh nghiệp có trách nhiệm xã hội cũng sẽ tạo ra một mạng lưới hỗ trợ mạnh mẽ và bền vững hơn cho các chương trình. Cuối cùng, ekip cũng nên chú trọng đến việc ghi nhận và lan tỏa những phản hồi tích cực từ người xem, để không chỉ nâng cao giá trị của chương trình mà còn giúp người tham gia có động lực và cảm thấy được đánh giá cao, từ đó đóng góp nhiều hơn nữa vào những hành động nhân ái trong cộng đồng.

Ngoài ra, ekip tổ chức sản xuất cũng nên chú trọng đến việc cải tiến hình thức thể hiện và truyền tải nội dung để các chương trình thiện nguyện trở nên hấp dẫn và gần gũi hơn với khán giả. Việc sử dụng công nghệ, hình ảnh và âm thanh sinh động có thể tạo ra những khoảnh khắc cảm động và tăng cường hiệu quả truyền tải thông điệp của chương trình. Đồng thời, ekip cũng nên mở rộng phạm vi đối tượng tham gia và hưởng lợi từ chương trình, không chỉ giới hạn ở những trường hợp điển hình mà có thể bao quát nhiều nhóm đối tượng khác nhau trong xã hội, từ trẻ em, người cao tuổi, đến những người lao động nghèo, người khuyết tật, hay những gia đình gặp khó khăn do thiên tai. Việc này không chỉ nâng cao tính đa dạng của chương trình mà còn làm tăng tính toàn diện và sâu rộng của các hoạt động thiện nguyện, giúp tạo ra tác động lớn hơn trong cộng đồng./.

Tài liệu tham khảo

1. Sản xuất chương trình truyền hình (2003), Trần Bảo Khánh Nxb. Văn hóa Thông tin Hà Nội
2. Bùi Chí Trung (2013), Tìm hiểu kinh tế truyền hình, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội
3. Nguyễn Tôn Nam (2015), Hiệu quả xã hội của chương trình truyền hình từ thiện nhân đạo của kênh VTV1 hiện nay, Luận văn thạc sĩ, Học viện Báo chí và Tuyên truyền.
4. Nguyễn Tuấn Hợp (2022), Quản lý thông điệp về từ thiện trên báo mạng điện tử hiện nay, Luận văn thạc sĩ, Học viện Báo chí và Tuyên truyền